

Mitä ”Hengellä täyttyminen” tarkoittaa Efesolaiskirjeessä (5:18)?

Mikko Sivonen

Helmikuu 2007

Hengellä täyttyminen on aihe, joka usein puhuttaa nykypäivän kristillisyydessä. Helluntalaisuus ja karismaattisuus tuovat useasti esille sen tärkeyden. Toisaalta kristityt, jotka eivät koe itseään osaksi näitä liikkeitä, useasti vierastavat koko keskustelua. Tässä lyhyessä artikkelissa pyrin selvittämään, mitä Paavali tarkoittaa kirjeessään Efesoilaisille kun hän käskää lukijoitaan ”täyttymään Hengellä”. Tämä artikkeli pidättäytyy vain Efesolaiskirjeessä eikä näin pyri käymään läpi koko Hengellä täyttymisen teologiaa ja käytäntöä.

Efesolaiskirjeen luvun 5 jakeessa 18 Paavali sanoo, että ”älkääkä juopuko viinistä, sillä siitä tulee irstas meno, vaan täytyykää Hengellä.” Seuraavassa tuon esille viisi kehotuksesta sen tekstikontekstissa nousevaa huomiota.

- 1) Paavali käyttää preesensin imperatiivia kehottaakseen kristittyjä täyttymään Hengellä¹ jatkuvasti. Vaikka aikaisemmin Paavali on jo todennut, että Jumalan Pyhä Henki on pantu sinetiksi kaikkiin kristittyihin uskoon tulon hetkellä (Ef. 1:18), nyt hän kehottaa kristittyjä täyttymään Hengellä koko ajan. Tämä on tyypillistä paavalimaista ”jo nyt – ei vielä” -ajattelua. Toisaalta kristityt ovat jo pyhiä, koska he ovat saaneet Kristuksen vanhurskauden, mutta toisaalta he ovat vielä syntisiä matkalla pyhitykseen.
- 2) Efesolaiskirjeessä Paavali puhuu monta kertaa Jumalalla täyttymisestä. Ensimmäisen luvun rukouksessaan hän puhuu seurakunnasta *Jumalan täyteytenä*, jonka Jumala täyttää itsellään (Ef. 1:23). Hän rukoilee kolmannessa luvussa (Ef. 3: 16-19), että kristityt vahvistuisivat Hengen kautta, Kristuksen asuessa heidän sydämissään, ja että he oppisivat tuntemaan Kristuksen rakkauden ja *tulemaan täyteen Jumalan kaikkea täyteyttä*. Neljännessä luvussa hän viittaa aikaan, jolloin ” me kaikki pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, täyteen miehuuteen, *Kristuksen täyteyden* täyden iän määrään” (Ef. 4:13).

Näiden kolmen kohdan valossa Paavali selvästi kertoo kuinka kristityn kasvaminen uskossa on *Jumalalla täyttymistä*. Kun tarkastelemme viidennen luvun jaetta kahdeksantoista, huomaamme että alkukielellä tämä fraasi on myös mahdollista kääntää ”täytyykää Hengen välityksellä” (prepositio *en*). Onkin hyvin mahdollista (useat tutkijat kuten Hoehner ja O’Brien yhtyvät tähän) ymmärtää tämä lause muun Efesolaiskirjeen valossa seuraavasti: ”täytyykää Hengen välityksellä Jumalalla.”² Paavali kehottaa kristittyjä juuri tähän (Ef. 5:1): ”Olkaa Jumalan seuraajia” (tai ”imitoijia”, kuten sanatarkka käänös kuuluu). Paavali siis asettaa koko Efesolaiskirjeessä melkoisen haasteen kristityille. Tulkaa Jumalan kaltaisiksi. Tämä tapahtuu vain Hengen välityksellä.

- 3) Kuinka sitten täytymme Hengen välityksellä Jumalalla? Kun tutkiskelemme Efesolaiskirjettä läheisesti muistuttavaa Kolossalaiskirjettä, huomaamme että nämä ovat paikoin hyvin samanlaiset. Itse asiassa Ef. 5:18–6:9 on sisällöltään melkein identtinen

---

¹ Käytän isoa kirjainta osoittaakseni että on kyseessä Pyhä Henki. Suurin osa Raamatun tutkijoista yhtyy tähän. Lukijan kannattaa aina olla varuillaan kun Uusi Testamentti mainitsee hengen”. Se voi tarkoittaa joko ihmisen henkeä tai Jumalan Pyhää Henkeä. Alkukieli (kreikaksi: *pneuma*) ei tee eroa näiden välillä. Vain konteksti kertoo sen. Esimerkiksi Ef. 4:23 puhuu ihmisen hengestä.

² Peter O’Brien, *The Letter to the Ephesians* (Eerdmans Publishing: Grand Rapids, Michigan, 1999), 391-392; Harald Hoehner, *Ephesians* (Baker: Grand Rapids, Michigan, 2002), 702-705.

Kol. 3:16–4:1 kanssa (joka tosin on huomattavasti tiivistetympi versio kuvaus kristityn elämästä arjessa). Ainoa merkittävä ero on ensimmäisessä lauseessa, joka on koko virkkeen päälause. Paavali, joka todennäköisesti kirjoitti nämä kirjeet samaan aikaan ollessaan vankina Roomassa, kehottaa kirjeessään kolossalaisia: ”runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana.” Näyttääkin siltä että Paavali tarkoituksellisesti samastaa Kristuksen sanan tärkeyden kristityn elämässä Jumalalliseen täyteyteen Pyhän Hengen välityksellä. Kristityt usein jakautuvat kahteen ryhmään Sanan ja Hengen tärkeyden mukaan. Paavali ei jaa näitten tärkeyttä, vaan tuo ne yhteen. Tämä haastaa kaikkia kristittyjä olemaan sekä raamatullisia että Hengen johdatuksessa.

- 4) 5:18 aloittaa siis pitkän virkkeen, joka päättyy vasta 6:9. ”Täytyykää Hengen välityksellä” on ainut suoranainen käsky, seuraavat viisi partisiippimuodossa olevaa verbiä ovat seurausta Hengen toiminnasta: ”puhuen *keskenänne* psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja laulaen sydämessänne *Herralle*, kiittäen aina Jumalaa ja Isää kaikesta meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä. Ja olkaa *toinen toisellenne* alamaiset *Kristuksen pelossa*.” (Viimeisen lauseen parempi käänös olisi: ”ollen toinen toisellenne alamaiset Kristuksen pelossa”.) Toisin sanoen, Hengellä täytyminen saa ihmiset rohkaisemaan toisiaan laulaen, ylistys ja kiitos (oikea kiitos tulee aina iloisesta sydäimestä, ei pakonomaisesta tarpeesta) tulee Raamatun lukemisesta, mietiskelystä ja muistamisesta, ja alistuminen Herran tahtoon on myös osa Hengen täyteyttä.
- 5) 5:21–6:9 kuuluu osana pitempään virkkeeseen, joka siis alkaa 5:18. Tämä katkelma, jota on usein kutsuttu ”perhetauluksi” (*Haustafeln* Lutherin sanojen mukaan), on joskus aiheuttanut ihmetystä. Paavali yrittää selkeästi ilmaista, että jokainen kristitty alistuu toinen toiselle omassa ”oikoksessaan” eli perhe- ja sosiaalipiirissään. Sen takia useimmat modernit Raamatun tutkijat pitävätkin sitä vain ensimmäiselle vuosisadalle sopivana neuvona, joka ei todellakaan enää sovi nykypäivän kehittyneeseen Suomeen. Ei ole kuitenkaan mitään vakuuttavaa syytä olettaa, etteikö Paavalin malli pätsisi kuitenkin kaikissa ajoissa ja kulttuureissa. Jumala itse on kolmiyhteinen ja yhteisöllinen Jumala. Jumalan poika alistuu Isälle. Tämä alistuminen ei tarkoita epätasa-arvoa vaan eri rooleja ja funktioita. Jumalan poika on Jumala, jolla on eri rooli kuin Isä Jumalalla. Kun me ihmiset täytymme tällaisella Jumalalla, me tulemme toimimaan samalla lailla meidän keskenäisissä suhteissamme. Tämä on seurausta Jumalalla täyttymisestä, johon luonnollinen ihminen ei pysty eikä haluakaan.

On huomattavaa että Paavali tarkoituksellisesti haluaa jokaisen ihmisen palvelevan Herraa omalla paikallaan perheessä ja työpaikalla. On myös tärkeää huomata, että kukaan toinen ei voi pakottaa toista alistumaan. Alistuminen on ihmisen vapaaehtoinen valinta, ei pakotettu toimenpide. Niinpä vaimoja kutsutaan vapaaehtoisesti alistumaan oman miehensä johtajuuteen. Samoin aviomiehiä kutsutaan vapaaehtoisesti alistumaan Herralle rakastamalla vaimoan Kristuksen tavoin. 6:1 aloittaa uuden luvun (joka sinänsä on hämäävää, sillä vieläkin on kyse samasta virkkeestä joka alkoi 5:18). Edelleen, lapsia kutsutaan alistumaan Herralle olemalla kuuliaisia vanhemmille ja isää kutsutaan alistumaan Herralle kasvattamalla lapsensa kurissa ja nuhteessa. Työntekijöitä kutsutaan alistumaan Herralle tekemällä työtä sydämen halusta. Toisaalta esimiehiä ja työnantajia kutsutaan alistumaan Herralle olemalla reiluja työntekijöitä kohtaan.

Olen pyrkinyt tuomaan esille tässä artikkelissa, että puhuessaan Hengellä täyttymisestä Efesolaiskirjeessä Paavali todennäköisesti tarkoittaa Jumalan täyteyttä. Tämä täyteys (oli se sitten Hengen tai Jumalan täyteyttä tai molempia) ilmenee selvästi jokapäiväisissä arkielämän tilanteissa: avioliitossa, perheessä ja työpaikalla. Meitä kristittyjä kutsutaan olemaan Jumalan esimerkkejä niissä rooleissa ja paikoissa jonne meidät on asetettu. Tarkasteluni lopuksi teen vielä yhteenvedon sitä, mitä Paavali tarkoittaa käskiessään lukijoitaan ”täyttymään Hengellä.”

1. Miettikää Kristuksen sanoja jatkuvasti ja täytytte Jumalalla Hengen välityksellä.
2. Ylistys ja kiitos tulevat Raamatun lukemisesta. Kiittäkää ilolla, ei nyrpeästi. ”Ihmisen tarkoitus on ylistää Jumalaa olemalla hänessä onnellinen” (Westminsterin Katekismus³).
3. Alistukaa toinen toisillenne, koska niin Jumalakin tekee; kristityn roolit ovat tasa-arvoiset mutta erilaiset (mies-vaimo, vanhemmat-lapset, työnantajat-työntekijät).
4. Toimikaa kaikissa rooleissanne vapaaehtoisesti Herran Kunniaksi.

---

³ John Piper, *Desiring God* (Multnomah Books: Sisters, Oregon, 1996), 15.

Täyttykää Hengellä! Arkielämässä!

Efesolaiskirje 5:18-6:9

¹⁸ Älkääkä juopuko viinistä, sillä siitä tulee irstas meno, vaan **täyttykää Hengellä**,

¹⁹ puhuen *keskenänne* psalmeilla ja kiitosvirsilä ja hengellisillä lauluilla,

veisaten ja laulaen sydämässänne **Herralle**,

²⁰ kiittäen aina Jumalaa ja Isää kaikesta meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

²¹ Ja olkaa *toinen toisellenne* alamaiset **Kristuksen pelossa**.

²² Vaimot, olkaa omille miehellenne alamaiset **niinkuin Herralle**;

²³ sillä mies on vaimon pää, niinkuin myös Kristus on seurakunnan pää, hän, ruumiin vapahtaja. ²⁴ Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alamaainen, niin olkoot vaimotkin miehillensä kaikessa alamaiset.

²⁵ Miehet, rakastakaa vaimojanne, **niinkuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä**, ²⁶ että hän sen pyhittäisi, puhdistaa sen, vedellä pesten, sanan kautta, ²⁷ saadakseen asetetuksi eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä rypynyä eikä mitään muuta sellaista, vaan joka olisi pyhä ja nuhteeton. ²⁸ Samalla tavoin tulee myös miesten rakastaa vaimojansa niinkuin omia ruumiitaan; joka rakastaa vaimoansa, hän rakastaa itseänsä. ²⁹ Sillä eihän kukaan koskaan ole vihannut omaa lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä, niinkuin Kristuskin seurakuntaa, ³⁰ sillä me olemme hänen ruumiinsa jäseniä. ³¹ "Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liityköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi." ³² Tämä salaisuus on suuri; minä tarkoitan Kristusta ja seurakuntaa. ³³ Mutta myös teistä kukin kohdaltaan rakastakoon vaimoaan niinkuin itseänsä; mutta vaimo kunnioittakoon miestänsä.

6:1 Lapset, olkaa vanhemmillenne **kuuliaiset Herrassa**, sillä se on oikein. ² "Kunnioita isääsi ja äitiäsi" -tämä on ensimmäinen käsky, jota seuraa lupaus- ³ "että menestyisit ja kauan eläisit maan päällä".

⁴ Ja te isät, älkää kiihoittako lapsianne vihaan, vaan **kasvattakaa heitä Herran kurissa ja nuhteessa**.

⁵ Palvelijat, olkaa kuuliaiset maallisille isännillenne, pelossa ja vavistuksessa, sydämenne yksinkertaisuudessa, niinkuin **Kristukselle**, ⁶ ei silmänpalvelijoina, ihmisille mieliksi, vaan **Kristuksen palvelijoina**, sydämeštänne tehden, mitä Jumala tahtoo, ⁷ **hyvällä mielellä palvelen, niinkuin palvelisitte Herraa** ettekä ihmisiä, ⁸ tietäen, että mitä hyvää kukin tekee, sen **hän saa takaisin Herralta**, olkoonpa orja tai vapaa.

⁹ Ja te isännät, tehkää samoin heille, jättäkää pois uhkaileminen, sillä tiedättehän, että sekä heidän että **teidän Herranne on taivaassa** ja ettei hän katso henkilöön.

Kolossalaiskirje 3:16 - 4:1

¹⁶ **Runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana**;

opettakaa ja neuvokaa *toinen toistanne* kaikessa viisaudessa, psalmeilla, kiitosvirsilä ja hengellisillä lauluilla,

veisaten kiitollisesti **Jumalalle** sydämässänne. ¹⁷ Ja kaikki, minkä teette sanalla tai työllä, kaikki tehkää Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen Isää Jumalaa hänen kauttansa.

¹⁸ Vaimot, olkaa miehellenne alamaiset, **niinkuin sopii Herrassa**.

¹⁹ Miehet, rakastakaa vaimojanne, älkääkä olko heitä kohtaan katkerat.

²⁰ Lapset, olkaa vanhemmillenne kuuliaiset kaikessa, **sillä se on otollista Herrassa**.

²¹ Isät, älkää kiihoittako lapsianne, etteivät he kävisi aroiksi.

²² Palvelijat, olkaa maallisille isännillenne kaikessa kuuliaiset, ei silmänpalvelijoina, ihmisille mieliksi, vaan sydämen yksinkertaisuudessa **peljäten Herraa**. ²³ Kaikki, mitä teette, **se tehkää sydämeštänne, niinkuin Herralle** eikä ihmisille, ²⁴ tietäen, että te saatte Herralta palkaksi perinnön; te palvelette Herraa Kristusta. ²⁵ Sillä se, joka tekee väärin, on saava takaisin, mitä on väärin tehnyt; ja henkilöön ei katsota.

4:1 Isännät, tehkää palvelijoiltenne, mitä oikeus ja kohtuus vaatii, sillä te tiedätte, että **teilläkin on Herra taivaassa**.

